

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 11. Maj, W przeszłą Niedzielę po południu Ociec S. udał się do Kościoła S. Katarzyny Seneńskiej, a po Nabożeństwie do Pátcu na miejscu *Navonne*, przeszły pod czas Kárdynałstwa jego rezydencyi, dla rewidowania támeczney Biblioteki wyiechál, gdzie liczno zgromádzonemu pospolstwu przy uczynionych ákklamacyách *Vivat Beatissimus* dał Benedykcyą. Tegoż samego dnia stáał tu z *Turinu* u Ministra Krolá IMéi Polskiego umysłny. Ze zaś tenże IMÉ zaraz drugiego dnia nie tylko pártikulárną u Oycá S. miał áudycencyą, ále też rózne z Kárdynálé *Corfini* odpráwił konferencye, więc *infertur*, że za medyacyą Krolá IMéi Polskiego, między Stolicą Apostolską á Krolém IMéiá Sárdyńskim stánie kombinacyá. Przeszłego wtorku Kárdynał IMÉ Cibo téż žáłosną od *Massá-Carrara* odebrał nowinę, że támeczny Xże á Brát jego rodzony po krotkiej chorobie z cym się pożegnał światem. Powiáda, że Arcy-Biskupstwo de *Benevento* IMÉi

Xdzu d' *Albert* Gubernátorowi *Conclavis* konferowáno, co iednak konfirmacyi potrzebuje.

z Hiszpánii

z *Sevilj* d. 7. Maj, W przeszły czwartek iáko w Wigiliá S. Filippá z okázyi przypádających Imienin Krolá IMéi y Infántá drugiego, po wszystkich w Mieście tuteyszym Kościołách ádzwoniono, á ulice rzęsiłemi záiasniáły illuminacyami. Drugiego dnia Krolowi IMéi y cáley prześwieťney Fámilii wszyscy *Grandes* y przytomni Ministrowie zwyczajne oddávali kongratulacye, po których wielki festyn u Dworu odpráwiono y ná nim wszystkich znáczniejszych nie tylko *lautilissime* cząstwowáno, ále też przez cały dzień táńce, rózne igrzyská, y inne trwały dywertyméntá. IMÉ P. *Patinho* z kátarowcy áffekcyi teraz zupełnie *reconvalluit*, więc się dnia dzisiejszego wydanie rovárow w *Cadix* má zacząć. Względem Wiedeńskiego z Krolém IMéiá Angielskim ustanowionego Tráktatu, który przez ostatniego kuryerá tu doszedł, co-
dźien-

Biienne u Dworu bywają Konferencye, y zdać się bydz rzecz pewną, że Krol IMÉ, niektóre obwarowawszy sobie kondycye do niego przystąpi. *Interim* 6000. do Włoch destynowanego Woytką w należytey do masierunku gotowości zostać, a IMÉ P. Márkwis de Ste-Croix już odebrał instrukcyę, iak sobie w komendzie we Włoszech ma postępować. Na wyiażd Dworu nálezego wszystko jest pogotowiu, nie wiedzieć iednak, dokąd też podrożá *dirigetur*, lubo wielu jest tego zdania, że Krol IMÉ do Portu S. Mariae, gdzie bárdzo zdrowá jest ácryá, wyieść.

z Fráncyi.

z Marly d. 24. Maj, Krol IMÉ z całym Dworem szczególnie tu stanął, mając przez czas niciáki ná tym tu micyfscu zabawić. *De graviditate* Krolowy, Méi już wątpić nie kázá, owszé wkrótce o tym *in publick* doniosá. IMÉ P. Gráf de Broglie, który do tych czas u Dworu Angielskiego był Poslem, y dla nawiedzenia Mátki swoicy, ciężko ná zdrowiu západłey, tu ziecháł, náзад do Anglii, iáko przed tym mniemáno, nie powróci, ile kiedy ztąd wysáno kuryerá z intymacyą, żeby IcyMé Máłżonká z pozostałym Dworem iego tu pospieszyła. Ieżeli zaś inszego na micyfscie iego do Anglii poslá, czas pokáże.

z Anglii.

z Londynu d. 23. Maj, Za przybyciem ostatniego kuryerá z Wiedniá, który rátyfikacyą Tráktatu Wiedeńskiego przywiozł, Krol IMÉ z zwyczajnymi ceremoniami udał się do Párlamentu, gdzie 46. Áktow konfirmowawszy, teraz Tráktát już podpisaný wyższemu y niższemu Párlamentowi komunikowál, który ále więc niżej opisane w sobie zawiera punkta.

I. Miedzy Cesarzem IMitá, Krolém Angielskim y Generalnemi Stanámi Hollenderjskimi má bydz od tego czasu y ná porym staraczá, prawdázwá y nienaruszoná przyiażń.

II. Krol IMÉ Angielski, tudzież pomienione Stany Hollenderjskie obiecują, sukcesyá tak mezkiey (ieżeli by P. BOG ieszcze dał Syná á dziedzica) iáko y biádey, pćci y linij w Domu Austryáckim utrzymywać, y zámýse starać się, áby Koroná Cesarjská przy Domie Austryáckim zostawała.

III. Cesarz IMÉ pozwála ná sukcesyá Don-Carlosa do Xięstwá Toscano post ferra sata trawnieyszego Xięzćtiá, iáko też y do Xięstw Parmy y Pláncency (ieżeli by owdowiála Xiężná, Syná nie powiła) do tego ná ten czas zábrániac nie będzie, żeby przerzezione Xięstwá 6000. Woytká Hiszpáńskiego były osázone. A poniewáz ná to konsens całego Imperium requiritur, więc go Cesarz IMÉ *intra spatium* 2. Miesięcy prokurować dekláruie.

IV. Wsystkie Punkta y Artykuły, ná które partes contrahentium mocá nieodmiennego konsensu zgodzily się ze wszystkich stron, tak umocnione y ugruntowane bydz máig, żeby żádneý stronie od nich odstępować, by y w náytudnieyszej rzeczy wolno nie było. Co się tyczy rychle interesów, te przy wydaniu Rátyfikacyi do skutku przyprowadzone, y nienaruszenie zábowane bydz máig.

V. Cesarz IMÉ obowięznie się iákie od wszelkiego commercium y náwagacyi do Ost-Indyi z częcy Austryackiey Niderlandij y innych Prominoyi, które za czasow Károla II. Krolá Hiszpáńskiego pod władzę iego zostawały, nieodwólczenie super sedować, áni pozwalać áby gdziekolwiek w Niderlandzie nowa iáko náwagacya ántentowana była. Z Ostendy iádnak wolá nosć sobie zábowanie ná tole z Okręga

ry do Ost-Indyi wystać, za których powrotem towary sprzedawać wolno będzie, Koronę zaś Angielską y Stany Generalne Hollandyi przyobiecał nowy Traktat: Commerceiorum z Cesarzem IMćią ad tenorem Atrykułu 26. w Traktacie pogranicznym roku 1715. zawarłym, wyrażonego, ustanowić.

VI. Wszechy Traktaty y konwencye, które strony niniejsze z innymi Potencjami y Państwami uczyniły, in suo esse zostawiać mają, byleby tymże Punktom Traktatu, tylko nie były przeciwnie. Wszechne difference zaś, które dotąd między stronami, Traktat zawierającemi y innych Aliantami actualiter zachodziły, iako nąypredzey complanari y tym czasem temu zabiegac mają, żeby nikt pretensją iaką do drugiego mający nie przysięponał ad extrema, dla poparcia interesów swoich.

VII. Poddani Korony Angielskiej y Stanow Ich Mściw Hollenderskich mają wolność prowadzenia handlu do Syglij, tym sposobem y trybem iako za czasów s. p. Karola II. Krola Hiszpáńskiego bywało.

VIII. Wszechy do tegoż Traktatu wchodzić y zawierać się mają, którzy in spatio 6. Miesięcy po Ratyfikacyi onego przez jedną lub drugą stronę kontrahentów za jednomyślnym konsensem podani y przełożeni będą.

IX. Traktat niniejszy od Cesarza IMći, Krola Angielskiego, y Stanow Generalnych Hollenderskich approbowany y ratyfikowany, a ratyfikacya w Wiedniu intrá spatum 6. Miesięcy od podpisania onego rachuiąc, wzáiemnie wydane byćk mają. Działo się w Wiedniu d. 16. Maruj 1731.

Po zakończeniu tego, wyższy y niższy Párlament zgromádzony Krolowi IMći z tym się oświadczył, że wszechy za Oycowkie jego pieczętowanie w utrzymywaniu cásłości, nie tylko tego Kroléstwa swego, ale też w ugruntowaniu pokoju całej Europy intím są obligowani, ile kiedy trwające dotąd dif-

ferencye mogą zawartego Traktatu, całę uspokoić y uspionę będą; áśsko rowáli przy tym Krolá IMći, że we wszechy okazjach dla manutencyi izczęśliwego powodzenia całej przświecney Fámilii Krolewskiej, życie y fortuny żozyć są gotowi. Aby zaś przy terażnicszym zgromádzieniu Párlamentu, nie tylko niektóre prywatne, ale też publiczne interessa iako to commercium y cśo w Austryáckiej Niderlandyi y Sábaudyi wdług przśłych czasów ustanowione były, uprąszali Krolá IMći, żeby Párlament ten do kilku niedziel był przedłużony, ná co Krol IMć iakawic zezwoliwszy, z zwykłą ceremonią do St. James powrócił. Posel z Algieru odebráwszy Valedictionis u Krolá IMći Audyencyą, zjad do Portsmouth temi dniami wyjechał, ztamtąd morzem do Oyczyzny swoicy rediturus.

z Dánii.

z Kopenhagi d. 24. Maj, Tu co ráz większy iest konkurs rożnych postronnych Pánów żiędzących się ná przyszłą Koronacyą Krolá IMći, między innymi także dwóch młodych Ich Mćiów znaczney Fámilii Poláków, przybyło. Ci obáczwszy wízelkie w skárbcu Krolewskim raritates, Cekáuz y Flotę do áktu Koronacyi przygotowane do czasu náznáczoného zabawić mają. Stánął tu także Xiążę z Arabij, który się Cbessteron nazywá, y iuz rożnym Ich Mćiom oddáwał wizyty, żądájąc publiczney u Krolá IMći audyencyi, zkad inferiur, że w pewnych interessach tu wysłany bydk muści. Arabia leży w Azyi między Persyą y morzem czerwonym, kráy ten bárdzo urodzajny, obfity w Kázińsćo, Bálsamy, Perły, Káwę y wiele innych rzeczy, ztamtąd do Europy one sprowadzają. Obywátele támeżni Mahometáńskicy są Religii, którzy się rozbo-

iami bawiąc, wszystkie drogi czynią niebezpieczną, więc podróżni y Kupcy w kupie o kilku set ludziach tam przecieżdżają, a kupą taką pośpolić nazywają się *Karawan*. W tymże kraju po różnych miastach anayduie się wiele *Xiżżat*, których *Emirami* nazywają, żadney osobliwej nieczyniąc *apparencyi*, gdyż ledwo kilka Miasteczek pod swoją mają władzą, sami zaś są *Vasalli* Porty *Ottomańskiej*, wyjąwszy kilku, *circa Sinum Persicum* mieszkających, którzy iednak wszyscy pod czas wojny bårdziej Krolowi Perskiemu niżeli Cesarzowi Tureckiemu są przychylni. IMÉ P. *Besiusz* Rezydent Moskiewski po miśnie y Krola IMÉi *valedictionis* audyencyi do Hamburgu wyjechał.

z Szwecyi.

z *Sztokholmu* d. 22. *Maj*, W przeszły poniedziałek IMÉ Pan *Baron de Smettau* Posel Krola IMÉi *Danckiego* tu stanawszy, zaraz we szkodę publiczną y Krola IMÉi miast audyencyą, po której Krolestwo IchMé do *Karlsbergu* wyjechałi, chcąc się tam aż do skończenia terażniejszego Seymu zabawić. Za zaś zgromadzone Stany y Deputaci nowo-wystawione Prawo y Prowincyalne Statuta wygotowały y teraz tylko na prywatnych interesach rzecz zawisła, więc *supponitur*, że się Seym terażniejszy w krótcce zakończy.

z Moskwy.

z *Stolicy* d. 6. *Maj*, W tym tygodniu wyszedł od Czarowy IeyMéi do Generała *Minicha* Ordynans, aby wszystkie ruchomości *Xiżżetia Nareskina* y innych IchMéiów pod czas Piotra II. areztowanych wydane byty. Lubo IMÉ P. Gráf *de Wratysław* Posel Cesarzki cały багаż swoy przez *Smoleńsk* do Wiednia już wysłał, iednakże *non content*, iak prędko tam do Dworu swego

pośpieszy, ile kiedy Czarowa IeyMéi na remonstracyą Cesarza IMÉi do Traktatu Wiedeńskiego, pewne sobie rzeczując Kondycye przytąpić zechce, który interes, pomieniony Gráf przed iazdem swoim zakończyć zyczy. Od IMÉi P. *Barona Szászrof* Posla naszego do Persyi wysłanego, tę mamy wiadomość, że *Szach-Thomas* wszelkie już do przyszley Kampanii uczynił gotowości, a dobywszy Miasto *Ardebil* wszystkie osadę albo Gárnizon tameczny oraz z armatą do *Ispahanu* na dowod Tryumfu odesłał y sam w krocce z całą Krolewską Familiją także *speratur*.

z Niemiec.

z *Wiednia* d. 3. *Junij*, W przeszły poniedziałek Posel Turecki władz swoy publiczny z wielką odprawił *apparencyą*, który iak prędko tu stanął, tak zaraz od różnych IchMéiów zwyczajne odebrał wizyty. W tym tygodniu *in Consilio Imperiali* o czworakich wielkiey importancyi interesach deliberowano, iako to (1) względem sukcesyi *Xiżstwa de Saxen-Lauenburg* (2) respektem Inwestytury *Xiżstw de Bremen y Vebrden* (3) o wypłaceniu milicyi *Hannoverskiej*, którą to summą na million talarow wynosi, (4) *ratione* prawa Elektora IMÉi *Hannoverskiego*, który Miasto *Hildensheim* swoimi ludźmi osadzić pretenduje, ieżeliby to wszystko *in favorem* domu *Hannoverskiego* decydowano, czas pokáže Cesarz IMÉi odebrał wiadomość z *Konstantynopolu*, że *Sultan* Turecki dogadując ządzom zawziętych láneczarów, Posla Weneckiego w árcztzt wziąć kazał, zaczął Cesarz IMÉi zabiegając niepomyślnym konsekwencyom, żeby Málkontenci na wyspie *Corfica* z Turkami nie złączyli się, dał ordynans, aby kilka Regimentow na pomienioną Wyspę, dla rozgromienia tamecznych buntowników transportowane.